

Årets spelmansstämma äger rum i Södertälje

Spelmannen Axel Fredrik Bergström, som även komponerade sina egna låtar, har valts som symbol för årets Kringellek i Södertälje.

SÖDERTÄLJE: En hel vecka med musik och dans i Södertälje den 11–17 juni kommer att avslutas med stor riksspelmansstämma och utdelning av Zornmärket. Den som får detta märke i silver har sedan rätt att kalla sig Riksspelman, vilket inom musikerkreis är en ärad benämning.

Det var genom att anordna den berömda spelmanstävlingen på Gensundaberget år 1906 som Anders Zorn lade grunden till 1900-talets spelmanströrelse. Till den första stämman hade han ritat ett märke i silver. Första gången uppspelning för Zornmärket ägde rum var vid stämman i Västerås 1933. Sedan har det delats ut vid olika riksspelmansstäm-mor runt om i landet. 1920 togs folk-musiken upp som en punkt på Svens-

Årets spelmansstämma, som med tanke på förläggningen till Södertälje fått namnet "Kringelleken", inleds den 11 juni på Torekällberget och avslutas på samma plats den 17 juni. Varje dag blir det uppspelningar och tävlingar. Det blir också en debatt kring folkmusiken och dess framtid.

Först i Sverige med låt på lur!

■ Lyft telefonluren, slå 0755/305 80 — lyssna till sörm-ländsk folkmusik! Det är Sö-dermanlands Spelmansförbund som är först i landet med att presentera folkmusik per tele-fon. Redan nu kan man ringa — och lyssna till Marma-byg-dens spelmannslag och Vapper-sta-Lasses magdeburspel. Men riktig premiär blir det först den 28 maj!

Man kommer att byta pro-gram varje vecka. Meningen är att varva folkmusikinspelning-ar med aktuell information kring "Kringellek", den stora folkmusikveckan i Södertälje

den 11–17 juni.

— Vi vill sprida kännedom om det sörm-ländska, folkmusi-kallska kulturarvet och väcka vidgat intresse för vår verk-samhet i landskapet, säger Arne Blomberg, ordförande i Södermanlands Spelmansför-bund.

Men vi tror också att många spelmän kommer att utnyttja telefonsvararen för att för-bättra sin spelstil, för att lyss-na in "den rätta dialekten"! De första veckorna blir det se-kelskiftesspel i telefonen — med polka och hambopol-kett!

LT 21.5.73

Vappersta-Lasse på Häradsgården

Den här trion med Vappersta-Lasse i spetsen underhåller pensionärerna på Häradsgården med sprittande musik.

VAGNHÄRAD: Två musikanter från Stockholm, Ake Delleby och Mats Blomkvist, reste på torsdagen ned till Häradsgården i Vagnhärad och underhöll, tillsammans med Vappersta-Lasse, pensionärerna med musik och sång. För Vapper-sta-Lasses del blev den här mu-sikstunden en extra liten uppmjuk-ning inför uppspelningen vid riks-spelstämman och Sörmlands Spel-mansförbunds 50-årsjubileum i Sö-dertälje i pingst. Med sitt Magde-burgerspel kommer Vappersta-Lasse då att delta i uppspelningar-

na om Zornmärket. Zornmärket är den mest eftertraktade utmärkelsen för vårt lands spelmän. Den som erövrar detta märke i silver har rätt att kalla sig riksspelman.

Vappersta-Lasses framträdande på dragspel i sammanhanget är egentligen bara ett inlägg i den debatt om folkmusikens folklighet som hålls den 16 juni i samband med riksspelstämman. Han tycker det är fel att bara fiolen skall re-presentera folkmusiken. Dragspels-musik är ännu mer folkmusik, ty-cker han.

Södertäljebor!

Leta i släktarkiven efter spelmansfoton!

□ Hallå, alla södertäljebor med släktarkiv! Nu vill Söder-manlands aktiva Spelmansförbund att ni tittar i gömmorna efter gamla fotografier på spelmän från trakten. Det är inför den stora spelmansveckan i juni — i Södertälje — som Spel-mansförbundet nu intensifierar sin insamlingsverksamhet.

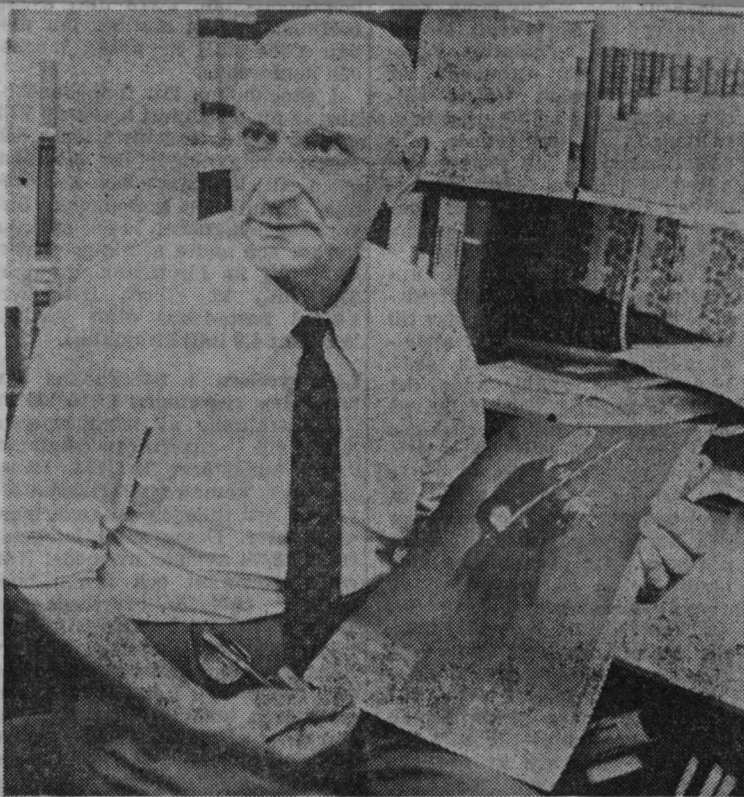
— Men vi vill också gärna ha gamla dansbilder. Vi är överhu-vudtaget intresserade av allt material — foton, noter, upp-teckningar — som rör sörm-ländsk folkmusik och dans, sä-ger Arne Blomberg, ordförande för Södermanlands Spelmans-förbund. Och helst söker vi ma-terial så långt tillbaka i tiden som möjligt!

Egentligen har de sörm-länd-ska spelmännen redan startat sin "Kringellek" — som man döpt folkmusikveckan i Söder-tälje till, den 11–17 juni — med en liten bildutställning på Jär-nabiblioteket. "Morfarsfars dansmusik" heter den.

Le gamla fina spelmansport-rätten på utställningen har samlats in av en södertäljespel-man — Thure Enberg.

— Under en fem-sex år har jag jagat gamla bilder. Jag har gått efter gamla uppteckningar, letat efter namn, adresser. Jag har sökt efter anhängiga till de gamla spelmännen, pratat med bekantas bekanta.

Och ibland har det gett resul-tat — som när jag hittade den fina bilden av södertäljespel-mannen Frans August Petters-son (1854–1939). På vår bild höjer han allvarsamt stråken i yrkesfotografens ateljé, berättar Thure Enberg. **SIDAN 10**

● — Vi söker både gamla spelmansporträtt och dansbilder, säger Thure Enberg, Södermanlands Spelmansförbund, och visar det fina porträttet på spelmannen Frans August Pettersson från Södertälje.

LT 23.5.73

• Leta ...

Forts. fr. sid. 1

Sex års bildjakt

— På pastorsexpeditionerna har jag sedan gått för att komplettera uppgifter om ålder, yrke, levnadsår. Ett 25-tal spelmän från södertäljetrakten — från Sorunda, Grödinge, Turringe, Järna, Hööö, Tvetå — har jag sparat upp!

— Nu hoppas vi att södertäl-jeborna skall kunna leta fram mer bilder åt oss så att vi kan ordna ett riktigt fint bildarkiv, ett spelmansregister för hela östra Sörmland! Helst vill vi na-turligtvis ha spelmansporträtt — med instrument!

CHRISTER DUKE